

	CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE
PRIMLJENO:	9. XII 2014. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-114-14
VEZA:	
EPA:	656 XXV
SKRACENICA:	PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
 Broj: 08-2848/14
 Podgorica, 4. decembar 2014. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
 DE 12 14
 01 20036/14

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 4. decembra 2014. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O USTAVNOM SUDU CRNE GORE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu s članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 88/09, 39/11 i 25/12), ovaj zakon doneše po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su DUŠKO MARKOVIĆ, potpredsjednik Vlade i ministar pravde i BRANKA LAKOČEVIĆ, pomoćnik ministra pravde.

PREDSJEDNIK
 Milo Đukanović, s.r.

PREDLOG

ZAKON O USTAVNOM SUDU CRNE GORE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se postupak utvrđivanja predloga za izbor sudija Ustavnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Ustavni sud), razrješenje i prestanak njihove funkcije, organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda.

Član 2

Ustavni sud obezbeđuje poštovanje i primjenu Ustava Crne Gore (u daljem tekstu: Ustav).

Ustavni sud odlučuje samostalno i nezavisno o pitanjima iz svoje nadležnosti koja su utvrđena Ustavom.

Niko ne smije uticati na Ustavni sud prilikom odlučivanja o pitanjima iz njegove nadležnosti.

Član 3

Svako je dužan da poštuje odluke Ustavnog suda.

Stavovi o određenim pitanjima izraženi u odlukama Ustavnog suda obavezujući su za sve državne organe, organe državne uprave, organe lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravna lica i druge subjekte koji vrše javna ovlašćenja.

Član 4

Rad Ustavnog suda je javan.

Javnost rada se obezbeđuje objavljinjem odluka Ustavnog suda, objavljinjem saopštenja o sjednicama na internet stranici Ustavnog suda, održavanjem javne rasprave u postupku pred Ustavnim sudom, održavanjem konferencija za medije i na drugi način.

Član 5

Sredstva za rad Ustavnog suda obezbeđuju se u budžetu Crne Gore.

Ustavni sud samostalno raspolaže sredstvima iz stava 1 ovog člana.

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. ORGANIZACIJA USTAVNOG SUDA

1. Predsjednik i sudije Ustavnog suda

Član 7

Predsjednik Crne Gore i nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: predлагаč) sprovode postupak predlaganja sudija Ustavnog suda nakon dobijanja obavještenja o prestanku funkcije ili razrješenju sudije Ustavnog suda.

Ustavni sud o ispunjenju uslova za starosnu penziju, odnosno isteku mandata sudije Ustavnog suda, obavijestiće predlagajuća koji je tog sudiju predložio, šest mjeseci prije ispunjenja uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju, odnosno prije isteka mandata.

O prestanku funkcije kad sudija Ustavnog suda to sam zatraži ili bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora, kao i o razrješenju sudije Ustavnog suda zbog osude za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije, zbog trajnog gubitka sposobnosti za vršenje funkcije ili javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, predlagajuća koji je predložio tog sudiju obavijestiće Skupštinu Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Član 8

Predlagajuća najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja iz člana 7 ovog zakona, raspisuje javni poziv za izbor sudije Ustavnog suda u „Službenom listu Crne Gore” i u najmanje jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Javni poziv za izbor sudije Ustavnog suda predlagajuć objavljuje na svojoj internet stranici.

Rok za prijavljivanje kandidata određuje se u pozivu koji ne može biti kraći od 15 dana od dana raspisivanja javnog poziva.

Član 9

Na javni poziv mogu se prijaviti istaknuti pravnici koji, pored Ustavom propisanih uslova za sudiju Ustavnog suda, ispunjavaju i opšte uslove za rad u državnim organima.

Istaknutim pravnikom u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se profesori pravnih nauka, sudije, državni tužioci, advokati, notari, pravnici koji rade u državnim organima, organima državne uprave i lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, kao i pravnici koji rade u privrednim društvima i pravnim licima, koji uživaju profesionalni i lični ugled.

Kandidati za sudiju Ustavnog suda, uz prijavu na javni poziv prilažu dokaze o ispunjavanju uslova iz stava 1 ovog člana.

Isto lice može se prijaviti na javne pozive oba predlagajuća.

Član 10

Listu prijavljenih kandidata predlagajuć objavljuje na svojoj internet stranici, koja mora biti dostupna javnosti najmanje deset dana od dana objavljivanja.

Predlagajuć obavlja razgovor sa svim kandidatima koji su se prijavili na javni poziv, a koji ispunjavaju uslove za izbor sudije Ustavnog suda i, na osnovu dokaza o ispunjavanju uslova za izbor i rezultata razgovora sa kandidatima, sačinjava predlog za izbor sudije Ustavnog suda, koji mora biti obrazložen.

Predlog za izbor sudija sadrži onoliko kandidata koliko se bira sudija Ustavnog suda na predlog tog predlagajuća.

Ako predлагаč istovremeno predlaže kandidate za sudiju Ustavnog suda, dužni su da prije upućivanja predloga Skupštini usaglase svoje preloge, tako da lice koje se prijavilo na javne pozive oba predлагаča može biti kandidat samo jednog od njih.

Predlog za izbor sudije Ustavnog suda predлагаč podnosi Skupštini.

Prilikom predlaganja kandidata predлагаči su dužni da vode računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i o rodno balansiranoj zastupljenosti.

Član 11

Sudije Ustavnog suda polažu zakletvu pred Skupštinom.

Sudija Ustavnog suda ne može stupiti na funkciju prije polaganja zakletve.

Tekst zakletve glasi: „Zaklinjem se da će funkciju sudije Ustavnog suda vršiti časno, savjesno, pravedno i nepristrasno, po Ustavu i zakonu”.

Ako sudija Ustavnog suda odbije da položi zakletvu, odluka o izboru se poništava, zbog odustanka.

Član 12

Sudiji Ustavnog suda na dan izbora prestaje poslanička funkcija i članstvo u političkoj organizaciji.

Sudija Ustavnog suda ne smije učestvovati u političkim aktivnostima niti javno ispoljavati svoja politička uvjerenja.

Sudija Ustavnog suda koji obavlja naučnu, obrazovnu i umjetničku djelatnost, kao i aktivnosti zaštićene autorskim pravima, ne smatra se da obavlja profesionalno drugu djelatnost u smislu Ustava.

Član 13

Sjednicom Ustavnog suda na kojoj se bira predsjednik Ustavnog suda predsjedava najstariji sudija Ustavnog suda.

Sudije Ustavnog suda predlaže, u pisanoj formi, po dva kandidata za predsjednika Ustavnog suda.

Na osnovu predloga iz stava 2 ovog člana, sačinjava se lista od tri kandidata za koje je dat najveći broj predloga, a u slučaju da ima više od tri kandidata sa istim najvećim brojem predloga, na listu se stavljaju svi kandidati sa najvećim istim brojem predloga.

U slučaju da više predloženih kandidata dobije isti najveći broj glasova, glasanje se ponavlja između tih kandidata.

Odluka o izboru predsjednika Ustavnog suda donosi se tajnim glasanjem, većinom glasova svih sudija.

Član 14

Predsjednik Ustavnog suda predstavlja Ustavni sud pred državnim organima i institucijama u Crnoj Gori i međunarodnim organima, organizacijama i institucijama u zemlji i inostranstvu.

Predsjednik Ustavnog suda saziva i predsjedava sjednicama Ustavnog suda i stručnim sastancima, usklađuje rad Ustavnog suda i vrši druge poslove propisane ovim zakonom, Poslovnikom i drugim aktima Ustavnog suda.

Član 15

Kad sudiji Ustavnog suda prestane funkcija zbog isteka mandata, a predlagач ne predloži ili Skupština ne izabere na upražnjeno mjesto sudiju Ustavnog suda, Skupština će istovremeno donijeti odluku o prestanku funkcije sudiji Ustavnog suda kome je istekao mandat i odluku da taj sudija nastavlja da vrši funkciju sudije Ustavnog suda do izbora novog sudije, ali ne duže od jedne godine.

Član 16

Zahtjev za prestanak funkcije prije isteka vremena na koje je izabran sudija Ustavnog suda podnosi Skupštini.

Ako Skupština ne doneše odluku o prestanku funkcije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, sudiji Ustavnog suda prestaje funkcija istekom tog roka.

Član 17

Sudiji koji je osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora prestaje funkcija na dan kad presuda postane pravosnažna, o čemu nadležni sud obavještava Skupštinu i Ustavni sud.

Član 18

Ustavni sud, na inicijativu predsjednika Ustavnog suda ili na obrazloženu inicijativu troje sudija, podnosi Skupštini obrazloženi predlog da se sudija Ustavnog suda razriješi dužnosti ako je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije, ako trajno izgubi sposobnost za vršenje funkcije ili javno ispoljava svoja politička uvjerenja.

Krivična djela koja sudiju Ustavnog suda čine nedostojnim za vršenje funkcije su krivična djela za koja se goni po službenoj dužnosti i za koja je propisana kazna zatvora preko šest mjeseci.

Trajni gubitak sposobnosti za vršenje funkcije sudije Ustavnog suda utvrđuje se na osnovu stručnog nalaza i mišljenja zdravstvene ustanove, koji može zatražiti sam sudija ili predsjednik Ustavnog suda, a za predsjednika Ustavnog suda zamjenik predsjednika.

Član 19

O pokretanju krivičnog postupka protiv sudije Ustavnog suda nadležni sud je dužan da, bez odlaganja, obavijesti predsjednika Ustavnog suda, a ako se radi o predsjedniku Ustavnog suda, obavijestiće zamjenika predsjednika.

Predsjednik Ustavnog suda, odnosno zamjenik predsjednika će odmah sazvati sjednicu Ustavnog suda po dobijanju obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Odluka da sudija Ustavnog suda ne vrši dužnost, u slučaju iz stava 1 ovog člana, dok traje krivični postupak protiv njega donosi se na sjednici Ustavnog suda, većinom glasova svih sudija, a u njenom donošenju ne učestvuje sudija o čijem vršenju dužnosti se odlučuje.

Odluka iz stava 3 ovog člana mora biti obrazložena i dostavljena se Skupštini.

Član 20

Predsjedniku Ustavnog suda prestaje funkcija predsjednika ako mu prije isteka vremena na koje je izabran prestane funkcija sudije Ustavnog suda.

Član 21

Predsjednik Ustavnog suda podnosi Ustavnom суду zahtjev za prestanak funkcije predsjednika, prije isteka vremena na koje je izabran.

Ako Ustavni sud ne doneše odluku u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, predsjedniku Ustavnog suda prestaje funkcija predsjednika istekom tog roka.

Član 22

Predsjednik Ustavnog suda ima zamjenika koji zamjenjuje predsjednika Ustavnog suda u slučaju njegovog odsustva ili spriječenosti da obavlja funkciju i u drugim slučajevima utvrđenim poslovnikom Ustavnog suda.

Ustavni sud bira zamjenika predsjednika na predlog predsjednika Ustavnog suda.

Zamjenik predsjednika Ustavnog suda bira se na vrijeme od tri godine.

U slučaju prestanka funkcije predsjednika Ustavnog suda, do izbora novog, funkciju predsjednika vrši zamjenik predsjednika Ustavnog suda, koji ima prava i obaveze predsjednika, a ako nema zamjenika predsjednika funkciju predsjednika Ustavnog suda vrši najstariji sudija.

2. Poslovnik i drugi akti

Član 23

Ustavni sud donosi poslovnik kojim se bliže uređuje način rada i odlučivanja Ustavnog suda, odnos Ustavnog suda sa javnošću, međunarodna saradnja, stručno usavršavanje, kao i druga pitanja od značaja za njegov rad (u daljem tekstu: Poslovnik).

Poslovnik se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Ustavnog suda.

Član 24

Ustavni sud donosi druge akte u skladu sa Poslovnikom.

Akti iz stava 1 ovog člana objavljuju se na internet stranici Ustavnog suda.

3. Generalni sekretar i Služba Ustavnog suda

Član 25

Ustavni sud ima generalnog sekretara.

Generalnog sekretara bira Ustavni sud, na osnovu javnog oglasa, na period od pet godina i može biti ponovo biran.

Generalni sekretar može biti lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je završilo pravni fakultet VII - nivo kvalifikacije obrazovanja, ima deset godina radnog iskustva na pravnim poslovima i ispunjava druge posebne uslove, u skladu sa aktom o organizaciji Ustavnog suda.

Generalni sekretar se stara o pripremanju i organizovanju sjednica Ustavnog suda, priprema predlog razdjela budžeta za rad Ustavnog suda i stara se o korišćenju budžetskih sredstava, stara se o stručnom usavršavanju ustavnosudskih savjetnika i drugih državnih službenika i namještenika i obavlja stručne i druge poslove koje mu Ustavni sud povjeri, u skladu sa ovim zakonom i Poslovnikom.

Član 26

Na postupak javnog oglašavanja, provjere sposobnosti, ocjenjivanja i disciplinske odgovornosti generalnog sekretara shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, koje se odnose na visoki rukovodni kadar.

Član 27

Generalni sekretar ima zamjenika.

Na postupak izbora, trajanje mandata, ocjenjivanje i disciplinsku odgovornost zamjenika generalnog sekretara shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na generalnog sekretara.

Član 28

Za obavljanje stručnih i drugih poslova Ustavni sud obrazuje Službu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Služba), čijim radom rukovodi i za njen rad odgovara generalni sekretar.

Organizacija, poslovi i način rada Službe uređuju se aktom o organizaciji Ustavnog suda.

Član 29

Stručne poslove iz nadležnosti Ustavnog suda obavljaju ustavosudski savjetnici po uputstvima sudsija Ustavnog suda.

Ustavosudski savjetnik može biti lice koje je završilo pravni fakultet VII - nivo kvalifikacije obrazovanja i ima sedam godina radnog iskustva na pravnim poslovima i ispunjava druge posebne uslove, u skladu sa aktom o organizaciji Ustavnog suda.

Razvrstavanje poslova ustavosudskih savjetnika u platne razrede vrši se aktom o organizaciji Ustavnog suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade državnih službenika i namještenika.

III. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM I PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Zajedničke odredbe

Član 30

Podnesci kojima se pokreće postupak pred Ustavnim sudom su:

1) predlog za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i predlog za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom;

2) ustavna žalba zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom;

3) predlog za pokretanje postupka za utvrđivanje da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav;

4) predlog za odlučivanje o sukobu nadležnosti;

5) predlog za zabranu rada političke partije ili nevladine organizacije;

6) žalba u izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom.

Podnesci kojima se inicira pokretanje postupka pred Ustavnim sudom su:

1) inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom;

2) inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja.

Član 31

Podnesci kojima se inicira pokretanje postupka ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom predaju se preko pošte, neposredno Ustavnom суду ili elektronskim putem, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Podnesak kojim se inicira pokretanje postupka ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom smatra se podnijetim onog dana kad je predat Ustavnom суду.

Ako je podnesak kojim se inicira pokretanje postupka ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom upućen preko pošte preporučeno, dan predaje pošti smatra se kao dan podnošenja Ustavnom суду, a ako je upućen preko pošte običnom pošiljkom dan prijema pošiljke smatra se kao dan podnošenja podneska Ustavnom суду.

Ako je podnesak kojim se inicira pokretanje postupka ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom upućen elektronskim putem, smatra se da je primljen na dan i u vrijeme koji su naznačeni u potvrdi o prijemu dokumenta u elektronskom obliku, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Podnesci dostavljeni telefaksom, telegrami upućeni Ustavnom суду, kao i anonimni podnesci, ne smatraju se podnescima u smislu ovog zakona, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 32

Podnesci iz člana 31 stav 1 ovog zakona i prilozi predaju se Ustavnom суду u tri primjerka i moraju biti potpisani.

Ako je podnesak kojim se inicira pokretanje postupka ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom nerazumljiv, nepotpun ili sadrži nedostatke koji onemogućavaju postupanje po njemu, zatražiće se od podnosioca podneska da te nedostatke otkloni u ostavljenom roku, u skladu sa Poslovnikom.

Član 33

Ustavni sud dostavlja primjerak predloga, inicijative, ustavne žalbe i žalbe učesnicima u postupku i određuje im rok za dostavljanje potrebne dokumentacije, podataka i obavještenja, kao i odgovora, odnosno mišljenja na navode i dokaze koji su sadržani u tim podnescima.

Izuzetno, podneske iz stava 1 ovog člana, Ustavni sud neće dostavljati na odgovor, odnosno mišljenje ako utvrdi da ne postoje procesne prepostavke za pokretanje, odnosno vođenje postupka.

Član 34

Učesnici u postupku dužni su da u ostavljenom roku dostave Ustavnom суду traženu dokumentaciju, podatke i obavještenja, kao i odgovor, odnosno mišljenje na navode i dokaze sadržane u predlogu, inicijativi, ustavnoj žalbi i žalbi.

Na obrazloženi zahtjev učesnika u postupku, Ustavni sud može produžiti rok iz stava 1 ovog člana.

Ako u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, Ustavni sud ne dobije traženi odgovor, mišljenje i druge tražene podatke i obavještenja postupak će se nastaviti.

Član 35

Pored učesnika u postupku, svako je dužan da Ustavnom суду, na njegov zahtjev, dostavi isprave i obavještenja potrebne za vođenje postupka.

Član 36

Postupak se smatra pokrenutim danom:

- 1) podnošenja predloga, ustavne žalbe, odnosno žalbe Ustavnem суду;
- 2) donošenja rješenja Ustavnog суда o pokretanju postupka po inicijativi za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno po inicijativi za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom;
- 3) donošenja rješenja Ustavnog суда da sam pokrene postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Član 37

Ustavni суд će odbaciti predlog, inicijativu, ustavnu žalbu, žalbu, odnosno drugi podnesak kojim se pokreće postupak kad:

- 1) utvrdi da nije nadležan za odlučivanje;
- 2) nije podnijet u propisanom roku;
- 3) u ostavljenom roku podnositelj nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje;
- 4) utvrdi da je već odlučivao o istoj stvari;
- 5) nakon sprovedenog ispitivanja utvrdi da je podnesak kojim se pokreće postupak očigledno neosnovan ili zasnovan na zloupotrebi prava;
- 6) ne postoje druge prepostavke za odlučivanje o osnovanosti podnesaka.

Član 38

Ustavni суд će obustaviti postupak kad:

- 1) podnositelj podneska povuče podnesak;
- 2) fizičko lice koje je podnijelo podnesak umre, odnosno pravno lice prestane da postoji;
- 3) ne postoje ili prestanu da postoje druge prepostavke za vođenje postupka.

Izuzetno, Ustavni суд će sprovesti postupak:

- 1) u slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, kad ocijeni da je sprovodenje postupka nužno radi poštovanja vladavine prava, odnosno zaštite ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom;
- 2) u slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, kad na mjesto podnosioca podneska stupi njegov nasljednik, odnosno pravni sljedbenik, ako dokaže da ima neposredan pravni interes za ishod postupka.

Član 39

Ustavni суд odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sjednici svih sudija (u daljem tekstu: sjednica Ustavnog суда), kao i na sjednici vijeća sastavljenog od troje sudija (u daljem tekstu: vijeće) kad, u skladu sa Ustavom, odlučuje o ustavnoj žalbi.

Ustavni sud održava redovne stručne sastanke o predmetima iz svoje nadležnosti kojima, pored suda, mogu prisustvovati generalni sekretar i ustavnosudski savjetnici, kao i kolegijume suda na kojima se razmatraju važnija pitanja u vezi sa funkcionisanjem, upravljanjem i međunarodnom saradnjom Ustavnog suda.

Član 40

Sjednicu Ustavnog suda zakazuje i njome rukovodi predsjednik Ustavnog suda.

Vijećanje i glasanje se vrši na nejavnoj sjednici, a odluka se objavljuje javno.

Svaki sudija može izdvojiti mišljenje u kojem navodi razloge zbog kojih se u potpunosti ili djelimično slaže sa donijetom odlukom, ali smatra da postoje i dodatni razlozi koje je u odluci trebalo navesti, odnosno razloge zbog kojih je u potpunosti ili djelimično protiv donijete odluke.

Izdvojeno mišljenje iz stava 3 ovog člana, zajedno sa odlukom na koju se odnosi, obavezno se objavljuje na internet stranici Ustavnog suda.

Sudija koji je izdvojio mišljenje ima pravo da zahtijeva da se to mišljenje objavi u "Službenom listu Crne Gore", zajedno sa odlukom na koju se odnosi.

Član 41

Vijeće ima predsjednika i dva člana.

Broj vijeća i njihov način rada u vezi sa ustavnim žalbama određuje se Poslovnikom.

Predsjednike i članove vijeća određuje predsjednik Ustavnog suda godišnjim rasporedom poslova.

Sjednicu vijeća zakazuje i njome rukovodi predsjednik vijeća.

Član 42

Kriterijumi za raspored predmeta sudijama, kao i prava i obaveze sudije kojem je predmet dodijeljen u rad (u daljem tekstu: sudija izvjestilac) uređuju se Poslovnikom.

Član 43

Sudija, odnosno predsjednik Ustavnog suda će se izuzeti iz rasprave i odlučivanja u određenom predmetu, ako:

1) je sam učesnik u postupku, zakonski zastupnik ili punomoćnik učesnika u postupku;

2) mu je učesnik u postupku ili zakonski zastupnik ili punomoćnik učesnika u postupku srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kog stepena, a u pobočnoj liniji do trećeg stepena ili mu je bračni odnosno vanbračni supružnik ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao;

3) je učestvovao u odlučivanju u predmetu u sudskom ili upravnom postupku.

Ako se u slučaju iz stava 1 ovog člana radi o predsjedniku Ustavnog suda, sjednicu Ustavnog suda, na obrazloženu inicijativu troje sudija, saziva zamjenik predsjednika.

Član 44

Zahtjev za izuzeće sudije Ustavnog suda zbog razloga iz člana 43 ovog zakona, može podnijeti predsjednik Ustavnog suda, sudija ili učesnik u postupku.

O osnovanosti zahtjeva za izuzeće sudije Ustavnog suda odlučuje Ustavni sud.

Predsjednik Ustavnog suda, odnosno sudija čije se izuzeće zahtijeva ne može učestvovati u odlučivanju po zahtjevu za izuzeće, ali mora da se izjasni o zahtjevu za izuzeće.

Kad Ustavni sud donese odluku o izuzeću sudije, taj sudija neće učestvovati u raspravi i odlučivanju Ustavnog suda u tom predmetu.

Član 45

Ustavni sud će održati javnu raspravu kad ocijeni da je održavanje javne rasprave potrebno, a naročito kad se radi o složenom ustavno-pravnom pitanju.

Zakazivanje i održavanje javne rasprave, kao i druga pitanja koja se odnose na javnu raspravu, bliže se uređuju Poslovnikom.

Član 46

U toku rada na predmetu Ustavni sud može zatražiti stručno mišljenje stručnjaka iz odgovarajuće oblasti, u skladu sa Poslovnikom.

Lica iz stava 1 ovog člana, imaju pravo na nagradu i naknadu troškova, u skladu sa propisima kojima su uredene nagrade i naknade troškova u sudskim postupcima.

Član 47

Ustavni sud donosi odluke i rješenja.

Odluka, odnosno rješenje Ustavnog suda sadrži: uvod, izreku, odnosno dispozitiv i obrazloženje.

Član 48

Ustavni sud odlukom:

- 1) utvrđuje da zakon, odnosno pojedine njegove odredbe nijesu u saglasnosti sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno da u vrijeme važenja nijesu bili u saglasnosti sa Ustavom;
- 2) utvrđuje da drugi propis, odnosno pojedine njegove odredbe nijesu u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, odnosno u vrijeme važenja nijesu bili u saglasnosti sa Ustavom i zakonom;
- 3) usvaja ustavnu žalbu zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom;
- 4) utvrđuje da je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav;
- 5) rješava sukob nadležnosti;
- 6) zabranjuje rad političke partije ili nevladine organizacije;
- 7) usvaja žalbu o povredi prava u toku izbora ili u toku referendumu;
- 8) ukida mjere i radnje državnih organa preduzete za vrijeme ratnog i vanrednog stanja;
- 9) odbija: predlog za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti, predlog za utvrđivanje da je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav, predlog za rješavanje sukoba nadležnosti, odnosno predlog za zabranu rada političke partije ili nevladine organizacije;
- 10) odbija ustavnu žalbu, odnosno žalbu kao neosnovanu.

Član 49

Ustavni sud rješenjem:

- 1) pokreće postupak;
- 2) ne prihvata inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti, odnosno ustavnosti i zakonitosti;
- 3) odbacuje predlog, inicijativu, ustavnu žalbu, žalbu i drugi podnesak u slučajevima iz člana 37 ovog zakona;
- 4) obustavlja postupak u slučajevima utvrđenim ovim zakonom;

- 5) obustavlja izvršenje pojedinačnog akta, odnosno radnje, ukida mjeru obustave ili odbacuje zahtjev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje;
- 6) odlučuje o pitanjima upravljanja postupkom.

Član 50

Odluke, odnosno rješenja potpisuje predsjednik Ustavnog suda, ako su odluka, odnosno rješenje donijeti na sjednici Ustavnog suda, a predsjednik vijeća ako su odluka, odnosno rješenje o ustavnoj žalbi donijeti na sjednici vijeća.

Član 51

Odluke Ustavnog suda, osim odluke po ustavnoj žalbi, odnosno žalbi, objavljaju se u "Službenom listu Crne Gore", kao i na način na koji je objavljen akt o čijoj je ustavnosti, odnosno ustavnosti i zakonitosti Ustavni sud odlučivao.

U "Službenom listu Crne Gore" može se objaviti odluka po ustavnoj žalbi, odnosno žalbi, kao i rješenje koje je od značaja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti. O objavlјivanju ovih odluka, odnosno rješenja odlučuje vijeće, odnosno Ustavni sud na predlog sudije izvjestioca.

Odluke i rješenja Ustavnog suda objavljaju se na internet stranici Ustavnog suda, u skladu sa Poslovnikom.

Član 52

Državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravna lica i drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja dužni su da, u okviru svoje nadležnosti, izvršavaju odluke Ustavnog suda a njihovo izvršenje, kad je to potrebno, obezbeđuje Vlada Crne Gore.

Ustavni sud može u odluci odrediti način izvršenja odluke, kao i organ koji je dužan da je izvrši.

Član 53

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se taksa.

Učesnici u postupku pred Ustavnim sudom snose svoje troškove.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, Ustavni sud može naknaditi troškove drugim pozvanim licima i odrediti naknadu za njihovo učešće u postupku, a ako se radi o ustavnoj žalbi, može narediti da im podnositelj ustavne žalbe, za čiji podnesak Ustavni sud utvrdi da predstavlja zloupotrebu prava na podnošenje ustavne žalbe, naknadi troškove postupka pred Ustavnim sudom.

2. Postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i postupak za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom

Član 54

Predlog za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom može da podnese:

1) sud ako se u postupku koji vodi postavi pitanje saglasnosti zakona, odnosno drugog propisa ili opšteg akta, koje u postupku pred sudom treba primijeniti, sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno sa Ustavom i zakonom;

2) drugi državni organ ako se radi o zakonu, odnosno drugom propisu ili opštem aktu koji taj organ primjenjuje u svom radu;

3) organ lokalne samouprave ako se radi o zakonu, odnosno drugom propisu ili opštem aktu kojim se uređuju pitanja koja se odnose na lokalnu samoupravu;

4) pet poslanika.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana sudija, odnosno predsjednik sudskog vijeća će zastati sa postupkom i pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti, odnosno ustavnosti i zakonitosti tog propisa pred Ustavnim sudom i o tome prethodno upoznati predsjednika suda koji je obavezan da obavijesti predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore.

Postupak pred Ustavnim sudom koji je pokrenut u skladu sa stavom 1 tač. 1 i 2 ovog člana, hitan je.

Član 55

Ustavni sud može sam pokrenuti postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, naročito kad se:

- u toku postupka po ustavnoj žalbi postavi pitanje saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili saglasnosti drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, na osnovu kojeg je donijet pojedinačni akt koji je predmet ustavne žalbe; ili

- u toku postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom postavi pitanje ustavnosti, odnosno zakonitosti drugih odredaba ili drugih propisa koje su u vezi sa odredbama koje su predmet ocjene.

Član 56

Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom može podnijeti fizičko i pravno lice, kao i organizacija, naselje, grupa lica i drugi oblici organizovanja koji nemaju svojstvo pravnog lica, koji ne moraju imati neposredan pravni interes za podnošenje inicijative.

Član 57

Učesnici u postupku za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom su organi i poslanici iz člana 54 ovog zakona, svako po čijoj se inicijativi vodi postupak i donosilac zakona ili drugog propisa i opšteg akta koji je predmet ocjene.

Član 58

Predlog, odnosno inicijativa za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom sadrži: naziv zakona, odnosno drugog propisa ili opšteg akta, oznaku odredbe koja se osporava, naziv i broj „Službenog lista Crne Gore” u kojem je objavljen, razloge na kojima se

predlog, odnosno inicijativa zasniva, kao i druge podatke od značaja za ocjenu ustavnosti i zakonitosti.

Ako propis čija se ustavnost, odnosno zakonitost osporava nije objavljen u "Službenom listu Crne Gore" uz predlog, odnosno inicijativu prilaže se, po pravilu, i kopija tog propisa.

Predlog, odnosno inicijativa iz stava 1 ovog člana, mogu se podnijeti sve dok je zakon odnosno drugi propis ili opšti akt na snazi.

Član 59

U postupku za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, Ustavni sud nije ograničen predlogom, odnosno inicijativom.

Član 60

Ustavni sud neće prihvati inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, kad ocijeni da nema osnova za pokretanje postupka.

Član 61

Ako se radi o inicijativi iz člana 30 stav 2 tačka 1 ovog zakona, Ustavni sud može odmah donijeti rješenje o pokretanju postupka bez sproveđenja postupka iz člana 33 ovog zakona.

Član 62

Na zahtjev donosioca osporenog propisa Ustavni sud može, prije donošenja odluke o ustavnosti i zakonitosti, zastati sa postupkom i dati mogućnost donosiocu propisa da, u roku koji odredi Ustavni sud, otkloni uočene neustavnosti i nezakonitosti.

Ako u roku iz stava 1 ovog člana neustavnost i nezakonitost ne budu otklonjeni, Ustavni sud će nastaviti postupak.

Član 63

Ustavni sud u toku postupka može narediti da se obustavi izvršenje pojedinačnog akta ili radnje do donošenja konačne odluke, na zahtjev podnosioca predloga, odnosno inicijative iz čl. 54 i 56 ovog zakona, ukoliko podnositelj predloga, odnosno inicijative učini izvjesnim nastupanje neotklonjivih štetnih posljedica.

Član 64

Pored razloga iz člana 38 ovog zakona, Ustavni sud će obustaviti postupak:

1) ako je u toku postupka zakon usaglašen sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugi propis ili opšti akt sa Ustavom i zakonom, a Ustavni sud ocijeni da ne treba nastaviti postupak zbog toga što nijesu otklonjene posljedice neustavnosti ili nezakonitosti;

2) ako zakon, odnosno drugi propis ili opšti akt prestane da važi, a Ustavni sud do tada nije donio rješenje o pokretanju postupka po inicijativi, odnosno nije sam rješenjem pokrenuo postupak;

3) ako je rješenjem pokrenuo postupak po inicijativi podnosioca, odnosno ako je sam pokrenuo postupak, ali je u tom postupku utvrdio da ne postoje razlozi neustavnosti, odnosno neustavnosti i nezakonitosti;

4) u slučaju iz člana 65 stav 3 ovog zakona.

Član 65

Ako bi zbog prestanka važenja zakona za koji je Ustavni sud utvrdio da nije u saglasnosti sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno zbog prestanka važenja drugog propisa i opšteg akta za koji je Ustavni sud utvrdio da nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, na dan objavljivanja odluke Ustavnog suda nastala pravna praznina, Ustavni sud u odluci određuje datum objavljivanja odluke u „Službenom listu Crne Gore” i o tome obaveštava nadležne države organe i javnost na internet stranici, a učesnicima u postupku dostavlja odluku.

Ako se do datuma određenog u odluci iz stava 1 ovog člana, zakon usaglasi sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugi propis i opšti akt sa Ustavom i zakonom, Ustavni sud ispituje da li su otklonjene posljedice primjene tog zakona, odnosno drugog propisa ili opšteg akta.

Ako u slučaju iz stava 2 ovog člana Ustavni sud utvrdi da su otklonjene posljedice primjene zakona, odnosno drugog propisa i opšteg akta, neće objaviti odluku, a postupak će obustaviti.

Ako u slučaju iz stava 2 ovoga člana Ustavni sud utvrdi da nijesu otklonjene posljedice primjene zakona, odnosno drugog propisa i opšteg akta, odluku će objaviti u “Službenom listu Crne Gore”.

Član 66

Izvršenje konačnih pojedinačnih akata donijetih na osnovu zakona, odnosno drugih propisa i opštih akata, odnosno pojedinih njihovih odredaba, za koje je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nijesu u saglasnosti sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno sa Ustavom i zakonom, ne može se dozvoliti ni sprovesti, a ako je izvršenje započeto, obustaviće se.

Član 67

Svako kome je povrijedeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom, donijetim na osnovu zakona ili drugog propisa i opšteg akta za koji je po njegovoj inicijativi odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije bio ili da nije u saglasnosti sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ima pravo da traži od nadležnog organa izmjenu tog pojedinačnog akta, ako ta izmjena ne utiče na prava savjesnih trećih lica.

Predlog za izmjenu konačnog ili pravosnažnog pojedinačnog akta iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke u "Službenom listu Crne Gore".

Ustavni sud može odlukom kojom utvrdi da zakon ili drugi propis i opšti akt nije u saglasnosti sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, odrediti način naknade štete za sva lica kojima je povrijedeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom donijetim na osnovu tog zakona ili drugog propisa, nezavisno od toga da li su podnijeli inicijativu za ocjenu saglasnosti zakona ili drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom.

3. Postupak po ustavnoj žalbi

Član 68

Ustavnu žalbu može podnijeti svako fizičko i pravno lice, organizacija, naselje, grupa lica i drugi oblici organizovanja koji nemaju svojstvo pravnog lica, ako smatraju da im je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, pojedinačnim aktom, radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja.

Ustavna žalba može se podnijeti nakon iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava, koja podrazumijevaju da je podnositelj ustavne žalbe u postupku iskoristio sva pravna sredstva na koja je imao pravo u skladu sa zakonom, uključujući i djelotvorna i vanredna pravna sredstva i druga posebna pravna sredstva koja mogu dovesti do izmjene pojedinačnog akta u korist podnosioca ustavne žalbe, odnosno do prestanka ili ispravljanja radnje, odnosno prekida nepostupanja državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja.

Ustavna žalba se može podnijeti i prije iscrpljivanja pravnih sredstava iz stava 2 ovog člana, ako podnositelj ustavne žalbe dokaže da pravno sredstvo na koje ima pravo u konkretnom predmetu nije ili ne bi bilo djelotvorno.

Član 69

Ustavna žalba se podnosi u roku od 30 dana od:

- dana dostavljanja pojedinačnog akta protiv kojeg se može podnijeti ustavna žalba u skladu sa ovim zakonom;
- dana prestanka trenutne radnje kojom je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, ako protiv te radnje nema djelotvornog pravnog sredstva;
- posljednjeg dana u kojem se moglo izbjegić nepostupanje kojim je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, ako protiv tog nepostupanja nema djelotvornog pravnog sredstva.

Ako se radi o radnji ili nepostupanju koje neprekidno traje duže vrijeme, ustavna žalba može se podnijeti i dok ta radnja odnosno nepostupanje traje, ako podnositelj u ustavnoj žalbi obrazloži zbog čega ta radnja odnosno nepostupanje dovodi do trajne povrede nekog njegovog ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom, u čemu se trajna povreda tog prava ili slobode sastoji i dokaže da protiv te radnje ili nepostupanja ne postoji djelotvorno pravno sredstvo.

Ako se u slučaju iz stava 2 ovog člana radi o nepostupanju suda u razumnom roku, ustavna žalba može se podnijeti samo ako su prethodno iscrpljena pravna sredstva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prava na suđenje u razumnom roku, odnosno ako podnositelj ustavne žalbe dokaže da ta sredstva nijesu ili ne bi bila djelotvorna.

Član 70

Učesnici u postupku po ustavnoj žalbi su podnositelj ustavne žalbe iz člana 68 stav 1 ovog zakona i državni organ, odnosno organ državne uprave, organ lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravno lice ili drugi subjekat koji vrši javna ovlašćenja, protiv čijeg akta odnosno zbog čijeg nepostupanja ili radnje je izjavljena ustavna žalba.

Član 71

Licu koje iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u pređašnje stanje ako, u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje, podnese predlog za povraćaj u pređašnje stanje i ustavnu žalbu.

Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja roka iz stava 1 ovog člana, ne može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje.

Član 72

Ustavna žalba sadrži: lično ime, prebivalište ili boravište i adresu, odnosno naziv i sjedište podnosioca ustavne žalbe, razloge ustavne žalbe sa obrazloženim navodima o povredi ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom, zahtjev o kojem Ustavni sud treba da odluči i potpis podnosioca ustavne žalbe, odnosno lica kome je izdato specijalno punomoćje za podnošenje ustavne žalbe.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, ustavna žalba koja se podnosi protiv pojedinačnog akta sadrži i broj i datum pojedinačnog akta protiv kojeg je izjavljena i naziv organa koji ga je donio, a ako se podnosi zbog nepostupanja, odnosno radnje, sadrži i naziv organa koji nije postupao ili je preuzeo radnju koja je predmet ustavne žalbe.

Uz ustavnu žalbu podnosi se i prepis osporenog pojedinačnog akta, dokaz da su iscrpljena djelotvorna pravna sredstva, činjenice na kojima se zasniva tvrdnja o postojanju povrede prava i slobode, kao i drugi dokazi od značaja za odlučivanje.

Član 73

Ustavna žalba ne zadržava izvršenje pojedinačnog akta protiv kojeg je izjavljena.

Izuzetno, Ustavni sud u toku postupka može narediti da se obustavi izvršenje pojedinačnog akta do donošenja konačne odluke, na zahtjev podnosioca žalbe, ukoliko podnositelj žalbe učini izvjesnim nastupanje neotklonjivih štetnih posljedica.

Član 74

Ustavna žalba dostavlja se i drugim licima na čija bi prava ili obaveze direktno uticala odluka Ustavnog suda kojom bi se usvojila ustavna žalba, a ta lica imaju pravo da se izjasne o ustavnoj žalbi u roku koji odredi Ustavni sud.

Član 75

Ustavni sud odlučuje samo o povredi ljudskog prava ili slobode zajemčene Ustavom na koju se ukazuje u ustavnoj žalbi.

Član 76

Kad Ustavni sud utvrdi da je osporenim pojedinačnim aktom povrijedeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, usvojiće ustavnu žalbu i ukinuće taj akt, u cjelini ili djelimično i predmet vratiti na ponovni postupak organu koji je donio ukinuti akt.

Ako je u toku postupka odlučivanja po ustavnoj žalbi prestalo pravno dejstvo pojedinačnog akta koji je predmet ustavne žalbe, a Ustavni sud utvrdi da je tim aktom povrijedeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, donijeće odluku kojom se usvaja ustavna žalba i odrediti način pravičnog zadovoljenja podnosioca ustavne žalbe zbog pretrpljene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom.

U slučaju kad je povreda učinjena radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja, odlukom kojom se usvaja ustavna žalba Ustavni sud zabraniće dalje vršenje radnje odnosno naložiće donošenje akta ili preduzimanje druge odgovarajuće mjere ili radnje kojom se ispravljaju već nastale odnosno otklanjaju buduće štetne posljedice utvrđene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom.

Član 77

Kad Ustavni sud ukine pojedinačni akt i vrati predmet na ponovni postupak, nadležni organ je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema odluke Ustavnog suda, uzme predmet u rad.

U ponovljenom postupku nadležni organ iz stava 1 ovog člana, dužan je da poštuje pravne razloge Ustavnog suda izražene u odluci i da u ponovnom postupku odluči u razumnom roku.

Član 78

Odluka Ustavnog suda kojom je usvojena ustavna žalba ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku, u skladu sa Poslovnikom.

4. Postupak odlučivanja da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav

Član 79

Predlog Skupštine za utvrđivanje da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav mora biti obrazložen i sadržati navode zbog kojih se smatra da je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav.

Uz predlog iz stava 1 ovog člana, Skupština prilaže dokumenta na osnovu kojih je utvrdila predlog i pisano izjašnjenje Predsjednika Crne Gore koje je od njega zatražila Skupština, u skladu sa članom 98 stav 4 Ustava.

Član 80

Učesnici u postupku odlučivanja da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav su Skupština i Predsjednik Crne Gore.

Član 81

Ustavni sud obavještava Predsjednika Crne Gore o prijemu predloga Skupštine iz člana 79 ovog zakona i dostavlja mu primjerak predloga, u roku od tri dana od dana prijema.

Predsjednik Crne Gore može Ustavnom суду да dostavi dokumentaciju, podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja i primjerka predloga Skupštine.

U slučaju da se Predsjednik Crne Gore nije izjasnio o predlogu Skupštine, u smislu člana 98 stav 4 Ustava, može pisano da se izjasni o njemu Ustavnom суду, u roku iz stava 2 ovog člana.

Član 82

U postupku odlučivanja da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav Ustavni sud je ograničen razlozima iz predloga.

Član 83

Pored razloga iz člana 38 ovog zakona, Ustavni sud će obustaviti postupak za utvrđivanje da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav u slučaju da u toku postupka Predsjedniku Crne Gore prestane funkcija.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ustavni sud će nastaviti postupak i nakon što Predsjedniku Crne Gore prestane funkcija, ako on to zahtijeva.

Član 84

Ustavni sud će odluku kojom se utvrđuje da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav donijeti najkasnije u roku od 45 dana od dana prijema predloga.

5. Postupak odlučivanja o sukobu nadležnosti

Član 85

Predlog za odlučivanje o sukobu nadležnosti mogu podnijeti jedan ili više organa između kojih postoji sukob i lice koje zbog prihvatanja, odnosno odbijanja nadležnosti ne može da ostvari svoja prava.

Predlog iz stava 1 ovog člana podnosi se Ustavnom суду, u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja kojim se organ ogasio nenađežnim, ako se drugi organ prije toga ogasio nenađežnim u istom predmetu, odnosno od dana proteka roka u kojem je organ morao postupiti po zahtjevu stranke u skladu sa zakonom, a to nije učinio, a drugi organ se prije toga već ogasio nenađežnim u istom predmetu ili nije postupio u propisanom roku i na taj način nesporno pokazao da se za taj predmet ne smatra nadležnim (negativni sukob nadležnosti).

Predlog iz stava 1 ovog člana podnosi se Ustavnom суду, u roku od 15 dana od dana postupanja organa po zahtjevu stranke u skladu sa zakonom, ako je drugi organ prije toga već postupao u istom predmetu ili je preuzeo radnje iz kojih nesporno proizilazi da se za taj predmet smatra nadležnim (pozitivni sukob nadležnosti).

Član 86

Učesnici u postupku odlučivanja o sukobu nadležnosti su sud i drugi državni organ, organ jedinice lokalne samouprave koji prihvata, odnosno odbija nadležnost, kao i lice koje zbog prihvatanja, odnosno odbijanja nadležnosti nije moglo da ostvari svoje pravo.

Član 87

Predlog za odlučivanje o sukobu nadležnosti sadrži podatke o podnosiocu predloga, naziv organa između kojih postoji sukob nadležnosti, predmet postupka, detaljno obrazloženje činjenica i okolnosti predmeta zbog kojih je došlo do sukoba nadležnosti i razloge zbog kojih se organ smatra nenađežnim, odnosno nadležnim za odlučivanje u predmetu.

Uz predlog iz stava 1 ovog člana, podnosi se dokumentacija od značaja za odlučivanje.

Član 88

Ustavni sud može odrediti da se, do donošenja odluke o rješavanju sukoba nadležnosti, prekine postupak pred organima između kojih je nastao pozitivni sukob nadležnosti.

Član 89

Kad Ustavni sud utvrди da ne postoji sukob nadležnosti, odbije predlog za rješavanje sukoba nadležnosti.

Kad utvrdi da postoji sukob nadležnosti, Ustavni sud će odlučiti koji je organ nadležan za odlučivanje.

Član 90

Odluka Ustavnog suda kojom je riješen sukob nadležnosti ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku.

6. Postupak odlučivanja o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije

Član 91

Postupak odlučivanja o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije pokreće se predlogom koji mogu podnijeti:

- 1) državno tužilaštvo;
- 2) Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- 3) Savjet za odbranu i bezbjednost;
- 4) organ državne uprave nadležan za vođenje registra političkih partija i registra nevladinih organizacija;
- 1) drugi nadležni organ, u skladu sa zakonom.

Član 92

U predlogu o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije mora biti navedeno zabranjeno djelovanje, odnosno činjenice i okolnosti neustavnog djelovanja, koje mogu biti razlog za zabranu rada političke partije ili nevladine organizacije.

Član 93

Učesnici u postupku odlučivanja o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije su podnositelj predloga iz člana 91 ovog zakona i politička partija ili nevladina organizacija o čijoj se zabrani rada odlučuje.

Član 94

Predlog iz člana 91 ovog zakona, Ustavni sud dostavlja političkoj partiji, odnosno nevladinoj organizaciji čija se zabrana rada predlaže, u roku od 15 dana od dana prijema.

Politička partija, odnosno nevladina organizacija iz stava 1 ovog člana ima pravo da se pisano izjasni o razlozima sadržanim u predlogu, da dostavi dokumentaciju, podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje, u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga.

Član 95

Ustavni sud može zabraniti rad političke partije ili nevladine organizacije u slučajevima iz člana 55 Ustava ako je njihovo djelovanje usmjereno na nasilno rušenje ustavnog poretku, narušavanje teritorijalne cjelokupnosti Crne Gore, kršenje zajemčenih ljudskih prava i sloboda ili izazivanje nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje i netrpeljivosti.

Član 96

Kad Ustavni sud zabrani rad političke partije, odnosno nevladine organizacije, ta politička partija, odnosno nevladina organizacija briše se iz registra u koji je upisana.

Odluka o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije dostavlja se toj političkoj partiji odnosno nevladinoj organizaciji, a ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda organu državne uprave nadležnom za upis u registar političkih partija, odnosno nevladinih organizacija.

Odluka iz stava 2 ovog člana, objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

7. Postupak odlučivanja o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom

Član 97

Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće se podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor protiv odluke, radnje ili propusta biračkog odbora, odnosno opštinske izborne komisije.

Žalba iz stava 1 ovog člana, podnosi se u roku od 48 časova od časa dostavljanja rješenja.

Žalba iz stava 1 ovog člana podnosi se, po pravilu, neposredno Ustavnom суду.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, žalba se može podnijeti telefaksom, u skladu sa Poslovnikom.

Član 98

Žalbu može podnijeti birač koji smatra da mu je biračko pravo povrijedeno, kandidat za poslanika i odbornika i podnositelj izborne liste.

Žalba sadrži razloge i dokaze o povredi biračkog prava u toku izbora.

Član 99

Učesnik u postupku o izbornim sporovima su podnositelj žalbe iz člana 98 stav 1 ovog zakona, nadležna izborna komisija i organ za sprovođenje izbora u vezi čije izborne aktivnosti se pokreće postupak.

Član 100

Ustavni sud dostavlja primjerak žalbe nadležnoj izbornoj komisiji sa zahtjevom da u određenom roku, koji ne može biti duži od 48 časova od časa prijema zahtjeva, dostavi odgovor i potrebne izborne akte, odnosno dokumentaciju.

Član 101

Ustavni sud odlučuje o žalbi iz člana 97 ovog zakona, u roku od 72 časa od časa prijema odgovora iz člana 100 ovog zakona.

Član 102

Ako je nepravilnost koja je utvrđena u izbornom postupku imala bitan uticaj na izborni rezultat, Ustavni sud odlukom poništava cijeli izborni postupak ili djelove tog postupka, koji se moraju tačno označiti, odnosno pojedine radnje u postupku koje se moraju tačno označiti.

Član 103

Odluka Ustavnog suda o poništenju cijelog izbornog postupka ili dijela tog postupka ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnoj izbornoj komisiji, odnosno nadležnom organu.

Član 104

Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora Predsjednika Crne Gore pokreće se žalbom koju mogu podnijeti kandidat, predlagač kandidata i birač koji smatra da mu je povrijeđeno biračko pravo.

Žalba iz stava 1 ovog člana sadrži razloge i dokaze o povredi biračkog prava u toku izbora.

Na postupak iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se i na postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora gradonačelnika Glavnog grada i gradonačelnika Prijestonice i predsjednika opštine, ako se biraju na neposrednim izborima.

Član 105

Žalbu kojom se pokreće postupak odlučivanja o povredi prava u toku referendumu može podnijeti birač.

Žalba mora biti obrazložena i sadržati razloge i dokaze o povredi prava u toku referendumu.

Član 106

Učesnici u postupku o sporovima u vezi sa referendumom su podnositelj žalbe iz člana 105 stav 1 ovog zakona i organ za sprovođenje referendumu u vezi čije izborne aktivnosti se pokreće spor.

Član 107

Na postupak odlučivanja o povredi prava u toku referendumu primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika.

8. Postupak odlučivanja o saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja

Član 108

Postupak za ocjenu saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja pokreće se žalbom.

Pod mjerama iz stava 1 ovog člana podrazumijevaju se zakoni, drugi propisi i opšti akti koji su donijeti za vrijeme ratnog i vanrednog stanja.

Žalbu iz stava 1 ovog člana može podnijeti lice koje smatra da se tim mjerama i radnjama ograničava ostvarivanje pojedinih sloboda i prava iznad obima u kojem je to neophodno za postizanje svrhe zbog koje je ograničenje uvedeno ili da se ograničavaju prava koja ne mogu biti ograničena ili po osnovu po kojem se ograničenje ne smije činiti u skladu sa Ustavom.

Žalba iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti sve dok je mjera na snazi, odnosno sve dok radnja traje.

Žalba iz stava 1 ovog člana mora biti obrazložena i sadržati razloge i dokaze o neustavnom ograničenju ostvarivanja pojedinih ljudskih prava i sloboda u smislu stava 3 ovog člana.

Član 109

Učesnici u postupku odlučivanja o saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja su podnositelj žalbe iz člana 108 ovog zakona i organ koji je preuzeo mjere i radnje za vrijeme ratnog i vanrednog stanja.

Član 110

Ustavni sud će odluku po žalbi iz člana 108 stav 1 ovog zakona donijeti u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Kad Ustavni sud utvrdi nesaglasnost mjera i radnji sa Ustavom ukinuće u cijelini ili djelimično mjeru, odnosno zabraniti radnju.

Član 111

Odluka Ustavnog suda o ukidanju mjeru, odnosno zabrani radnje, propisane odnosno preduzete za vrijeme ratnog i vanrednog stanja, ima pravno dejstvo od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

9. Postupak praćenja ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti

Član 112

Obavještavanje Skupštine o uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti u skladu sa članom 149 stav 3 Ustava, Ustavni sud vrši podnošenjem izvještaja.

Iзвјештаји iz stava 1 ovog člana, objavljaju se u "Službenom listu Crne Gore".

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Član 113

Finansijska sredstva za rad Ustavnog suda obezbjeđuju se u posebnom razdjelu budžeta Crne Gore, na predlog Ustavnog suda (u daljem tekstu: budžet Ustavnog suda).

Predsjednik Ustavnog suda ima pravo da učestvuje u radu sjednice Skupštine na kojoj se raspravlja o predlogu budžeta Ustavnog suda.

Postupak za utvrđivanje predloga budžeta Ustavnog suda uređuje se Poslovnikom.

Član 114

Predsjednik Ustavnog suda je nalogodavac za korišćenje sredstava budžeta Ustavnog suda, a može odrediti da to uz njega bude i drugo ovlašćeno službeno lice Ustavnog suda.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 115

Postupci započeti pred Ustavnim sudom do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po ovom zakonu.

Član 116

Poslovnik Ustavnog suda uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 117

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Ustavnom суду Crne Gore ("Službeni list CG", br. 64/08, 46/13 i 51/13).

Član 118

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o Ustavnom суду Crne Gore je odredba člana 16 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore kojom je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenje novog Zakona o Ustavnom суду Crne Gore predstavlja drugu fazu izmjena, nakon usklađivanja zakona sa Amandmanina na Ustav iz 2013. godine u pogledu izbora sudija Ustavnog suda i funkcionalne nadležnosti za odlučivanje o ustavnoj žalbi. Osnovni razlog donošenja novog zakona je potreba za bližim regulisanjem dejstva odluka Ustavnog suda i odredbi koje uređuju postupak po ustavnoj žalbi, a u skladu sa međunarodnim standardima. Akcionim planom za Poglavlje 23, u cilju efikasnosti ustavne žalbe kao posljednjeg nacionalnog pravnog sredstva za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kao i Programom rada Vlade za 2014. godinu predviđeno je utvrđivanje Predloga zakona o Ustavnom суду Crne Gore. Imajući u vidu obim izmjena i činjenicu da je zakon već dva puta mijenjan, bilo je cijelishodnije pristupiti izradi novog predloga zakona nego ga mijenjati putem izmjena i dopuna.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona usaglašen sa relevantnim međunarodnim dokumentima. Prilikom izrade Predloga zakona vodilo se računa o osnovnim principima i standardima koji su predviđeni Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Osnovnim načelima UN o nezavisnosti sudova, Preporukom R (94) 12 Komiteta ministara Savjeta Europe državama članicama o nezavisnosti, efikasnosti i ulozi sudija, Evropskom poveljom o zakonu za sudije, Mišljenjem broj 2 Konsultativnog vijeća evropskih sudija o finansiranju i organizaciji sudova, Mišljenjem broj 10 Konsultativnog vijeća evropskih sudija. Prilikom rada na predlogu zakona učestvovali su eksperi koji su angažovani uz pomoć Evropske komisije putem TAIEX-a, i to: prof. Jasna Omejec, predsjednik Ustavnog суда Republike Hrvatske i Mihael Groper, sudija Vrhovnog administrativnog суда Njemačke. Takođe, nacrt zakona je bio dostavljen na mišljenje Venecijanskoj komisiji koja je na 100. plenarnoj sjednici dala mišljenje br. 781/2014. Dobijena mišljenja su razmotrena i uvrštena u tekst predloga zakona.

U mišljenju Venecijanske komisije se u zaključnom razmatranju navodi kako slijedi:

„1. Sve u svemu, nacrt zakona “o Ustavnom суду Crne Gore” u skladu je sa pravilima i principima koja predviđa Ustav i evropski standardi i predstavlja čvrst osnov za efikasan rad Ustavnog suda. Ipak, pojedine odredbe treba dalje poboljšati kako bi bile u saglasnosti sa opštim standardima, posebno:

- nakon isteka mandata, sudija treba da nastavi da vrši funkciju dok njegov sljedbenik ne preuzme funkciju;

- postupak traženja mišljenja od Skupštine prije pokretanja postupka treba da bude uklonjen;
- osim u slučajevima uzgredne kontrole norme povodom konkretnih predmeta, sve druge mogućnosti da sud sam inicira postupak treba da budu isključene;
- ponovno otvaranje predmeta kao posljedica poništavanja akta od strane Ustavnog suda treba da čuva prava trećih lica;
- nabranjanje učesnika u članu 27 treba zamijeniti jasnim navođenjem ko može pokrenuti postupak i ko su ostali učesnici za svaku vrstu postupka.

2. Posebnu pažnju treba pokloniti definisanju ustanove žalbe na način koji obezbjeđuje da ona bude prepoznata kao djelotvorno pravno sredstvo od strane Evropskog suda za ljudska prava, uključujući slučajeve gdje postupak predugo traje. Djelotvornost pojedinačne žalbe će takođe zavisiti od interpretacije termina "očigledno neosnovana" kao kriterijuma za dopuštnost ustanove žalbe."

Predlog zakona je u potpunosti usaglašen sa navedenim preporukama u Mišljenju Venecijanske komisije. Takođe, većina predloga i sugestija eksperata koji su bili angažovani uz pomoć Evropske komisije su razmotreni i predviđeni predlogom zakona.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Opšte odredbe - Ovim odredbama određen je predmet regulisanja zakona - postupak utvrđivanja predloga za izbor sudija Ustavnog suda, prestanak i razrješenje njihove funkcije, organizacija suda, postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda. Propisana su osnovna načela na kojima Ustavni sud ostvaruje svoju nadležnost i to: načela samostalnosti i nezavisnosti i javnosti njegovog rada, kao i načelo finansijske nezavisnosti tako što je predviđeno da Ustavni sud samostalno raspolaže sredstva za rad koja se obezbjeđuju u budžetu.

Organizacija Ustavnog suda - U ovoj glavi regulisan je izbor sudija i predsjednika Ustavnog suda, poslovnik i drugi akti koje donosi Ustavni sud, generalni sekretar i Služba Ustavnog suda.

U dijelu odredaba o predsjedniku i sudijama Ustavnog suda regulisan je postupak izbora sudija Ustavnog suda, izbora predsjednika Ustavnog suda, zakletva, prestanak funkcije i razrješenje sudija, nespojivost funkcije i privremeno udaljenje.

Odredbe o postupku izbora sudija Ustavnog suda izmijenjene su u odnosu na prethodni zakon, u smislu slobode kandidata da se prijave na javni oglas oba predglača jer je prethodno rješenje ocijenjeno kao ograničavajuće, a potencijalno je moglo dovesti kandidate u neravnopravan položaj. Predsjednik Crne Gore i nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore, kao predлагаči, sprovode postupak predlaganja sudija Ustavnog suda nakon dobijanja obavještenja o prestanku funkcije ili razrješenja sudije Ustavnog suda. Ustavni sud o ispunjenju uslova za starosnu penziju, odnosno isteku mandata sudije Ustavnog suda, obavijestiće predлагаča koji je tog sudiju predložio, šest mjeseci prije ispunjenja uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju, odnosno prije isteka mandata. O prestanku funkcije kad sudija Ustavnog suda to sam zatraži ili bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora, kao i o razrješenju sudije Ustavnog suda

zbog osude za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije, zbog trajnog gubitka sposobnosti za vršenje funkcije ili javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, predlagач koji je predložio tog sudiju obavijestiće Skupštinu Crne Gore. Nadalje, propisan je postupak raspisivanja javnog poziva, prijavljivanja kandidata i obavljanja razgovora i predlaganja, sa obavezom predлагаča, u slučaju da su istovremeno raspisali javni poziv, prije upućivanja predloga Skupštini usaglase svoje predloge, tako da lice koje se prijavilo na javne pozive oba predлагаča može biti kandidat samo jednog od njih. Značajna novina predloga zakona koja je posljedica preporuke Venecijanske komisije sadržana je u članu 15 predloga zakona kojom se predlaže u cilju pune funkcionalnosti Ustavnog suda mogućnost da kad sudiji Ustavnog suda prestane funkcija zbog isteka mandata, a predlagач ne predloži ili Skupština ne izabere na upražnjeno mjesto sudiju Ustavnog suda, Skupština istovremeno donese odluku o prestanku funkcije sudiji Ustavnog suda kome je istekao mandat i odluku da taj sudija nastavlja da vrši funkciju sudije Ustavnog suda do izbora novog sudije, ali ne duže od jedne godine.

Odredbe o službenoj odjeći i legitimacijama, kao poslovničke, nijesu našle mjesto u novom zakonu. Odredbe o predsjedniku Ustavnog suda uglavnom su preuzete iz prethodnog zakona. Predsjednika Ustavnog suda bira sjednica Ustavnog suda, tajnim glasanjem, većinom glasova svih sudija, dok sjednicom do njegovog izbora predsjedava najstariji sudija Ustavnog suda. Uvedena je funkcija zamjenika predsjednika koji zamjenjuje predsjednika Ustavnog suda u slučaju njegovog odsustva ili spriječenosti da obavlja funkciju i u drugim slučajevima utvrđenim poslovnikom Ustavnog suda.

Odredbe o prestanku funkcije, razrješenju, privremenom udaljenju, kao i nespojivosti funkcije su precizirane u smislu jačanja odgovornosti sudija Ustavnog suda i njihovog nezavisnog i nepristrasnog rada.

Nadalje, predviđena je mogućnost da Ustavni sud donosi Poslovnik, kao i druge akte. Ovim odredbama je propisano šta može biti predmet uređenja ovih akata i kako se objavljuju.

Ustavni sud ima generalnog sekretara koji se postavlja na period od pet godina sa mogućnošću ponovnog postavljanja. Generalni sekretar se stara o pripremanju i organizovanju sjednica Ustavnog suda, priprema predlog razdjela budžeta za rad Ustavnog suda i stara se o korišćenju budžetskih sredstava, stara se o stručnom usavršavanju ustavosudskih savjetnika i drugih državnih službenika i namještenika i obavlja stručne i druge poslove koje mu Ustavni sud povjeri, u skladu sa ovim zakonom i Poslovnikom. Ustavosudski savjetnici obavljaju, poslove po uputstvima sudija Ustavnog suda i položaj ustavosudskih savjetnika postavljen je tako da su u svojoj savjetničkoj funkciji odgovorni samo sudijama, a ne i generalnom sekretaru. Na zaposlene u Službi Ustavnog suda primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Postupak pred Ustavnim sudom i pravno dejstvo njegovih odluka - U ovoj glavi se propisuju zajedničke odredbe za sve postupke koji se vode pred Ustavnim sudom, kao i posebne odredbe za sve vrste postupaka.

U zajedničkim odredbama propisano je kojim podnescima se pokreću postupci pred Ustavnim sudom, a detaljno je regulisano na koji način se podnesak može podnijeti, kada se smatra da je postupak podnijet i postupanje sa nerazumljivim i nepotpunim podnescima. Ustavni sud dostavlja primjerak predloga, inicijative, ustavne žalbe i žalbe učesnicima u postupku i određuje im rok za dostavljanje potrebne dokumentacije, podataka i obavještenja, kao i odgovora, odnosno mišljenja na navode i dokaze koji su sadržani u tim podnescima. Unijeta je odredba koja obavezuje Ustavni sud da omogući učesnicima u postupku da se izjasne na navode

drugih učesnika u postupku sa ciljem obezbjeđivanja načela kontradiktornosti postupka. Takođe su propisani razlozi za odbacivanje podneska, kao i za obustavu postupka koji su zajednički za sve vrste postupaka.

Nadalje, predlogom zakona je predviđeno da Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sjednici svih sudija kao i u vijeću od troje sudija kada se radi o ustavnoj žalbi. Sjednicom rukovodi predsjednik suda, vijećanje se vrši na nejavnoj sjednici a odluka se objavljuje javno. U ovom dijelu regulisan je sastav i način rada vijeća i predviđena mogućnost da se i o ustavnoj žalbi raspravi na sjednici Ustavnog suda kada se radi o predmetu koji je od šireg načelnog značaja za pravni poredak Crne Gore kao i kada se u vijeću ne postigne jednoglasnost. Izostala je odredba iz prethodnog zakona koja je obavezivala Ustavni sud da u svakom predmetu doneše odluku u roku od 18 mjeseci budući da se često dešava da postupak iz objektivnih razloga mora trajati duže.

Novinu predstavljaju i odredbe o izuzeću koje su uvedene u cilju jačanja principa nepristrasnosti suda a odnose se na uobičajne osnove za apsolutno izuzeće kao što su srodstvo i lična ili profesionalna zainteresovanost za predmet postupka.

Akti Ustavnog suda su odluke i rješenja pri čemu odluke Ustavni sud donosi kad odlučuje o meritumu dok rješenjem odlučuje o procesnim pitanjima. U ovom dijelu propisano je ko potpisuje akte Ustavnog suda pa je izmijenjeno postojeće rješenje po kojem predsjednik suda potpisuje sve odluke Ustavnog suda jer je opravdano da one odluke koje se donose u sjednici vijeća potpisuje samo predsjednik vijeća. Način objavljivanja odluka Ustavnog suda ostao je isti u odnosu na postojeći zakon. Odluke se, izuzev odluke po ustavnoj žalbi i žalbi, objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore", kao i na način na koji je objavljen akt o čijoj ustavnosti i zakonitosti je Ustavni sud odlučivao. Odluka i rješenje Ustavnog suda objavljuju se na internet stranici Ustavnog suda u skladu s Poslovnikom. Odredba o obaveznosti i izvršnosti odluka Ustavnog suda dodata je u ovom dijelu. Svi državni i sudski organi, organi lokalne samouprave i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja dužni su u okviru svoje nadležnosti izvršavati odluke Ustavnog suda, a njihovo izvršenje obezbjeđuje, kada je to potrebno, Vlada Crne Gore.

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se taksa, a učesnici u postupku snose svoje troškove. Predložena je odredbama koja bi obavezala podnositelja ustavne žalbe da nadoknadi troškove postupka ili plati novčanu kaznu ukoliko se radi o zloupotebi prava.

Postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti - Postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugih propisa sa Ustavom i zakonom pokreće se podnošenjem predloga suda ako se u postupku koji vodi postavi pitanje saglasnosti zakona, odnosno drugog propisa ili opštег akta, koje u postupku pred sudom treba primijeniti, sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno sa Ustavom i zakonom; drugog državnog organa ako se radi o zakonu, odnosno drugom propisu ili opštem aktu koji taj organ primjenjuje u svom radu; organa lokalne samouprave ako se radi o zakonu odnosno drugom propisu ili opštem aktu kojim se uređuju pitanja koja se odnose na lokalnu samoupravu, ili pet poslanika. Ustavni sud može sam pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti odnosno ustavnosti i zakonitosti, naročito, kad se u toku postupka po ustavnoj žalbi postavi pitanje saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorom ili saglasnosti drugog propisa sa Ustavom i zakonom, na osnovu kojeg je donijet pojedinačni akt koji je predmet ustavne žalbe; ili u toku postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugog propisa sa Ustavom i zakonom postavi pitanje ustavnosti, odnosno zakonitosti drugih odredaba ili drugih propisa koje

su u vezi sa odredbama koje su predmet ocjene. Nadalje, propisuje se ko sve može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka ocjene ustavnosti odnosno ustavnosti i zakonitosti. Tako inicijativu može podnijeti fizičko i pravno lice, kao i organizacija, naselje, grupa lica i drugi oblici organizovanja koji nemaju svojstvo pravnog lica, koji ne moraju imati neposredan pravni interes za podnošenje inicijative. Takođe, značajna novina je da Ustavni sud može odmah po inicijativi odlučiti da pokrene postupak za ocjenu ustavnosti odnosno ustavnosti i zakonitosti. Takođe, u skladu sa preporukom Venecijanske komisije izostavljena je obaveza Ustavnog suda da traži mišljenje od Skupštine prije donošenja odluke o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti odnosno ustavnosti i zakonitosti. Što se tiče pravnog dejstva odluke u ovom postupku, novina je odredba u cilju prevazilaženja pravne praznine koja bi nastala zbog prestanka važenja tog zakona odnosno propisa. U Predlogu zakona za takve slučajeve predviđeno je da će Ustavni sud u odluci odrediti datum objavljivanja odluke u "Službenom listu Crne Gore" i o tome upoznati nadležne države organe i javnost putem svoje internet stranice pa ukoliko se do datuma određenog u odluci zakon usaglasi sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima odnosno drugi propis usaglasi sa Ustavom i zakonom, Ustavni sud neće objaviti odluku i rješenjem će obustaviti postupak, a ako nije usaglašen odluku će objaviti.

Predlogom zakona značajno su unaprijedene odredbe o pravima lica kojima je povrijeđeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom, donijetim na osnovu zakona ili drugog propisa za koji je po njihovoj inicijativi odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije bio ili da nije u saglasnosti sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, tako što ta lica imaju pravo da traže od nadležnog organa izmjenu tog pojedinačnog akta, ako ta izmjena ne utiče na prava savjesnih trećih lica, u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke u "Službenom listu Crne Gore". Nadalje, Ustavni sud može odlukom kojom utvrdi da zakon ili drugi propis nije u saglasnosti sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, odrediti način naknade štete za sva lica kojima je povrijeđeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom donijetim na osnovu tog zakona ili drugog propisa, nezavisno od toga da li su podnijeli inicijativu za ocjenu saglasnosti zakona ili drugog propisa sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom. Ovako retroaktivno dejstvo odluka Ustavnog suda je ograničeno i ne može biti na štetu savjesnih trećih lica koja su stekla određena prava naročito u građanskom pravu, tako je moguće jedino u krivičnim stvarima i jednostranačkim upravnim stvarima. Mogućnost Ustavnog suda da odredi način naknade štete za sva lica je zapravo usklađivanje nadležnosti Ustavnog suda sa praksom Evropskog suda za ljudska prava, koji se sve više koristi institutom tzv. pilot-presuda u kojima utvrđuje povrede i nalaže da ih odgovorna država ispravi na način da obuhvati sve osobe čija su konvencijska prava spornim zakonom povrijeđena.

Postupak po ustavnoj žalbi - Ustavnu žalbu može podnijeti svako fizičko i pravno lice, organizacija, naselje, grupa lica i drugi oblici organizovanja koji nemaju svojstvo pravnog lica, ako smatraju da im je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, pojedinačnim aktom, radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja.

Ustavna žalba može se podnijeti nakon iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava, koja podrazumijevaju da je podnositelj ustavne žalbe u postupku iskoristio sva pravna sredstva na koja je imao pravo u skladu sa zakonom, uključujući i djelotvorna i vanredna pravna sredstva i druga

posebna pravna sredstva koja mogu dovesti do izmjene pojedinačnog akta u korist podnosioca ustavne žalbe, odnosno do prestanka ili ispravljanja radnje, odnosno prekida nepostupanja državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja.

Ustavna žalba se može podnijeti i prije iscrpljivanja pravnih sredstava, ako podnositelj ustavne žalbe dokaže da pravno sredstvo na koje ima pravo u konkretnom predmetu nije ili ne bi bilo djelotvorno. Saglasno ovoj izmjeni, propisano je da se ustavna žalba podnosi u roku od 30 dana i od kada se računaju rokovi za podnošenje ustavne žalbe u situacijama kad je povreda učinjena aktom, radnjom ili nečinjenjem. Kad Ustavni sud utvrđi da je osporenim pojedinačnim aktom povrijedeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, usvojiće ustavnu žalbu i ukinuće taj akt, u cjelini ili djelimično i predmet vratiti na ponovni postupak organu koji je donio ukinuti akt. Ako je u toku postupka odlučivanja po ustavnoj žalbi prestalo pravno dejstvo pojedinačnog akta koji je predmet ustavne žalbe, a Ustavni sud utvrđi da tim aktom povrijedeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeno Ustavom, donijeće odluku kojom se usvaja ustavna žalba i odrediti način pravičnog zadovoljenja podnosioca ustavne žalbe zbog pretrpljene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom. U slučaju kad je povreda učinjena radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja, odlukom kojom se usvaja ustavna žalba Ustavni sud zabraniće dalje vršenje radnje odnosno naložiće donošenje akta ili preduzimanje druge odgovarajuće mjere ili radnje kojom se ispravljaju već nastale odnosno otklanjavaju buduće štetne posljedice utvrđene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčene Ustavom. Kad Ustavni sud ukine pojedinačni akt i vrati predmet na ponovni postupak, nadležni organ je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema odluke Ustavnog suda, uzme predmet u rad. U ponovljenom postupku nadležni organ je dužan da poštuje pravne razloge Ustavnog suda izražene u odluci i da u ponovnom postupku odluči u razumnom roku.

Postupak odlučivanja da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav - Predlog Skupštine za utvrđivanje da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav mora biti obrazložen i sadržati navode zbog kojih se smatra da je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav. Učesnici u postupku odlučivanja da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav su Skupština i Predsjednik Crne Gore. Ustavni sud će odluku kojom se utvrđuje da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav donijeti najkasnije u roku od 45 dana od dana prijema predloga Skupštine.

Postupak odlučivanja o sukobu nadležnosti - Predlog za odlučivanje o sukobu nadležnosti mogu podnijeti jedan ili više organa između kojih postoji sukob i lice koje zbog prihvatanja, odnosno odbijanja nadležnosti ne može da ostvari svoja prava. Učesnici u postupku odlučivanja o sukobu nadležnosti su sud i drugi državni organ, organ jedinice lokalne samouprave koji prihvata, odnosno odbija nadležnost, kao i lice koje zbog prihvatanja, odnosno odbijanja nadležnosti nije moglo da ostvari svoje pravo. Kad Ustavni sud utvrđi da ne postoji sukob nadležnosti, odbiće predlog za rješavanje sukoba nadležnosti, a kad utvrđi da postoji sukob nadležnosti, Ustavni sud će odlučiti koji je organ nadležan za odlučivanje.

Postupak odlučivanja o zabrani političke partije i nevladine organizacije - Postupak odlučivanja o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije pokreće se predlogom koji mogu podnijeti državno tužilaštvo, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Savjet za odbranu i bezbjednost, organ državne uprave nadležan za vođenje registra političkih partija i registra

nevladinih organizacija, drugi nadležni organ, u skladu sa zakonom. Ustavni sud može zabraniti rad političke partije ili nevladine organizacije ako je njihovo djelovanje usmjereni na nasilno rušenje ustavnog poretka, narušavanje teritorijalne cjelokupnosti Crne Gore, kršenje zajemčenih ljudskih prava i sloboda ili izazivanje nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje i netrpeljivosti. Kad Ustavni sud zabrani rad političke partije ili nevladine organizacije, ta politička partija ili nevladina organizacija briše se iz registra u koji je upisana.

Postupak o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom - Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće se podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor protiv odluke, radnje ili propusta biračkog odbora, odnosno opštinske izborne komisije. Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora Predsjednika Crne Gore pokreće se žalbom koju mogu podnijeti kandidat, predlagač kandidata i birač koji smatra da mu je povrijedeno biračko pravo.

Postupak odlučivanja o saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja - Postupak za ocjenu saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja pokreće se žalbom.

Pod mjerama se podrazumijevaju zakoni, drugi propisi i opšti akti koji su donijeti za vrijeme ratnog i vanrednog stanja. Žalbu može podnijeti lice koje smatra da se tim mjerama i radnjama ograničava ostvarivanje pojedinih sloboda i prava iznad obima u kojem je to neophodno za postizanje svrhe zbog koje je ograničenje uvedeno ili da se ograničavaju prava koja ne mogu biti ograničena ili po osnovu po kojem se ograničenje ne smije činiti u skladu sa Ustavom. Ustavni sud će odluku po žalbi donijeti u roku od 30 dana od dana prijema žalbe. Kad Ustavni sud utvrdi nesaglasnost mjera i radnji sa Ustavom ukinuće u cijelini ili djelimično mjeru, odnosno zabraniti radnju.

Postupak praćenja ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti - Obavljanje Skupštine o uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti Ustavni sud vrši podnošenjem izvještaja. Ova novina zakona je u funkciji ostvarivanja nadležnosti Ustavnog suda u skladu sa članom 149 stav 3 Ustava.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Predloga zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u Budžetu u odnosu na sredstva koja su opredijeljenja u Budžetu za 2015. godinu.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06, 66/06 i Službeni listi CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12 i 49/13) smatramo da je Predlog zakona o Ustavnom суду Crne Gore neophodno donijeti po skraćenom postupku, tj. istovremeno sa Predlogom zakona o Državnom tužilaštvu i Predlogom zakona o Specijalnom državnom

tužilaštvu, za koje je takođe predviđena skraćena procedura. Usvajanje Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore predstavlja prioritetno pitanje iz oblasti vladavine prava i jačanja nezavisnosti Ustavnog suda, u skladu sa Akcionim planom za poglavlje 23 i privremenim mjerilima za oblast pravosuđa u procesu pregovora sa Evropskom unijom.

njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Europe i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa	<ul style="list-style-type: none"> - Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda - Osnovna načela UN o nezavisnosti sudova - Preporuka R (94) 12 Komiteta ministara Savjeta Europe državama članicama o nezavisnosti, efikasnosti i ulozi sudija - Evropska povelja o zakonu za sudije - Mišljenje br. 2 (2001) Konsultativnog vijeća evropskih sudija upućeno Komitetu ministara Savjeta Europe o finansiranju i upravljanju sudovima sa osvrtom na efikasnost pravosuđa i član 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima - Mišljenje br. 10 (2007) Konsultativnog vijeća evropskih sudija upućeno Komitetu ministara Savjeta Europe o Sudskom savjetu na usluzi društva
9. Navesti da li su navedeni izvor prava Evropske unije, Savjeta Europe i ostali izvor međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	<ul style="list-style-type: none"> - European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms - United Nations Basic Principles on the Independence of the Judiciary - Recommendation No. R (94) 12 of the Committee of Ministers to Member States on the Independence, Efficiency and Role of Judges - European Charter on the statute for Judges - Opinion no 2 (2001) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) for the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the funding and management of courts with reference to the efficiency of the judiciary and to article 6 of the European Convention on Human Rights - Opinion no 10(2007) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the Council for the Judiciary at the service of society
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	Predlog zakona o Ustavnom суду Crne Gore je preveden na engleski jezik.
11. Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o Ustavnom суду Crne Gore učestvovali su eksperti angažovani putem Tajeksa, prof. Jasna Omejec, predsjednik Ustavnog суда Republike Hrvatske i Michael Groper, sudija Vrhovnog administrativnog суда Njemačke.	
Potpis / ovlašćeno lice izradivaca propisa Datum: 25. novembar 2014. godine	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Datum: 26. novembar 2014. godine

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrta/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrta/predloga propisa na Vladi		
1000/00/00/12		1000/00/00/12		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
3. Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku	Na engleskom jeziku			
Predlog zakona o Ustavnom sudu Crne Gore	Proposal for the Law on the Constitutional Court of Montenegro			
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti